

Raps er ikke bare raps

Raps efter vårsæd skaber interesse for sorter, der egner sig til sen såning – DK Expansion er et godt bud.

PLANTER

Netop i år, hvor der over hele landet er store arealer med vårsæd, bør man kigge på de forskellige rapssorter og deres meget forskellige egenskaber, når næste sæsons rapssåning skal i jorden.

- Det vil i år være særlig vigtigt for mange at koncentrere sig om de sorter, der egner sig til sen såning, siger Søren Lykkegaard Hansen, business development manager i firmaet Dekalb.

- Raps er ikke bare raps, sorterne er meget forskellige. Specielt i år, hvor afgrødesammensætningen er anderledes end de foregående år på grund af vanskelige såforhold i efteråret er det utroligt vigtigt at rette sit fokus mod de sorter, der tåler at blive sået frem til slutningen af august måned. Der skal tilså meget store arealer med raps efter vårbyg, og det kan godt gå hen og blive en udfordring.

Tåler senere såning

Dekalb er én af leverandørerne af raps til Nordic Seed, og når det gælder sæson 2018/2019, er sorten DK Expansion blandt dem, der fremhæves og forventes meget af. Samtidig er den velegnet til netop 2018-forhold og de særlige betingelser, der gælder for i år.

- Den kan, ligesom den lidt ældre sort DK Exalte, tåle at blive sået frem til sidst i august, men det er naturligvis som altid meget vigtigt at være opmærksom på optimale såbedsforhold, tilføjer han.

Redaktionen har sat Søren Lykkegaard Hansen stævne i rapsmar-

ken på Nordic Seed i Dyngby ved Odder sammen med chefagronom Jacob Hansen og agronom Vibeke Fabricius, begge Nordic Seed. Med Saxild Bugt i baggrunden udgjorde rapsmarken den flottest tænkelige baggrund for mødet, der fandt sted den 15. maj.

Vær bevidst om egne valg

At det i år kan gå hen og blive en udfordring for mange at nå at få etableret raps efter vårsæd, er der ingen tvivl om. Derfor er det vigtigt at være bevidst om sorternes egnede såtidspunkt og egenskaber.

- DK Expansion er en ny, højtydende sort med flotte resultater i landsforsøgene i 2017. Sorten er høj med højtstående sideskud, og den har en lav modtagelighed for phoma og lys bladplet. Den har mange kvaliteter, og vi forventer os meget af den, siger Jacob Hansen, der har det faglige ansvar for såsæd, planteværn og gødning på Nordic Seed i Dyngby ved Odder.

Vibeke Fabricius påpeger, at sorten har en hurtig etablering, der gør den velegnet til sen såning.

- Det er vigtigt at være bevidst om valget af rapssort i forhold til det forventede såtidspunkt, men det er samtidig også vigtigt at være bevidst om, at ikke alle rapssorter skal høstes samtidig. DK Expansion modner til den sene side, men har dermed også en lang periode til frø- og oliefyldning og besidder resistens mod skulpeopspring.

Vibeke Fabricius understreger, at

det gælder meget om at være bevidst om sine egne valg.

- Hvad der er bedste valg på én bedrift, behøver ikke være rigtigt et andet sted. Utroligt mange forhold spiller ind, og man skal være bevidst om egenskaberne af den valgte sort. Ofte vil det være aktuelt at vælge en sort med langsom efterårsvækst, hvor der etableres vinterraps efter vinterbyg. Her er sorten PT256 fra Pioneer et rigtig godt bud, da den opfylder kravet til langsom efterårsvækst. Samtidig kan sortsvalget og såtidspunktet dog også have betydning for, hvornår sorterne er klar til høst året efter. Fordi naboen høster – eller afventer, er det således ikke sikkert, du skal afvente – eller høste.

Gror godt til i efteråret

Søren Lykkegaard Hansen siger, at det vil være en faglig brøler, hvis man tager en hurtigvoksende sort til tidlig såning. Og det er heller ikke optimalt med en langsomt voksende sort til sen såning.

- DK Expansion er en fantastisk sort til at så sent. Den gror godt til i efteråret, men har stadigvæk et vækstpunkt, der kan holdes tæt ved jordoverfladen. Derfor er sorten også

et godt bud på en sort med sikker etablering i det normale såvindue fra midten af august.

- Sorten er særdeles stråstiv, og med en fornuftig hybrid plantetæthed kan den holdes tilpas åben, så der kommer lys ned på bladene til foråret. Det er vigtigt for at udnytte dens fulde udbyttepotentiale, understreger han og tilføjer, at en plantetæthed på 30-40 planter pr. kvadratmeter også hjælper med til at holde vækstpunktet nede i efteråret.

Af andre aktuelle rapssorter fremhæves også Dariot fra DSV, der er velegnet til normal og sen såning, og den helt nye højtydende og tidlige sort INV1077 fra Bayer. På arealer med risiko for angreb af kålbrot vil den kålbrottolerante sort SYAlibaba fra Syngenta være et godt valg.

Markant sorts fremgang

Når det gælder forædling af raps, er der generelt et stort potentiale at komme efter.

- Det er en relativt ny kulturplante, og det er ikke mere end 35-40 år siden, at man startede på forædlingen af raps, siger Søren Lykkegaard Hansen.

- Vi ser en markant sorts fremgang fra år til år, og når vi taler udbytte-

fremgang, kan vi lægge to procent til hvert år.

- Rapsen er en god, sanerende afgrøde i sædskiftet, og sammenlignet med korn er der et godt bytteforhold, siger Søren Lykkegaard Hansen og tilføjer, at den for alvor fik et boost i slutningen af 80'erne og igen for en halv snes år siden, hvor hybriderne med større robusthed for alvor slog igennem.

Kulturplantens dag

Jacob Hansen er glad for at præsentere arealerne til forædlings- og forsøgsaktiviteter på Nordic Seed i Dyngby. Der forædles korn og bælg-sæd på stedet, mens Dekalb er én af leverandørerne af raps til Nordic Seed.

- Vores forretningsområde er korn- og ærteforædling, sortsrepræsentation og handel med frø og sædekorn, siger Jacob Hansen og tilføjer, at Nordic Seed blev etableret i 2008.

Nordic Seed vil gerne vise den professionelle landmand stedet og orientere om aktiviteterne og indbyder derfor til »Kulturplantens dag« den 19. og 20. juni, hvor interesserede bliver vist rundt på forsøgs- og forædlingsfaciliteterne ved Dyngby.

bø

- Det vil i år være vigtigt at vælge de sorter, der egner sig til sen såning efter høst af vårbyg, påpeger Søren Lykkegaard Hansen, Dekalb, Jacob Hansen og Vibeke Fabricius, Nordic Seed.

DK Expansion er en ny højtydende sort med højtstående sideskud og en hurtig etablering i efteråret. I baggrunden Saxild Bugt.

